

Nefndasvið Alþingis
B.t. félags- og tryggingamálanefndar
Austurstræti 8-10
150 Reykjavík

Reykjavík, 18. mars 2010

Efni: Umsögn Félags atvinnurekenda um frumvarp til laga um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, 382. mál.

I. Almennt

Vísað er til erindis háttvirtrar félags- og tryggingamálanefndar dagsett 1. mars 2010 þar sem óskað er umsagnar Félags atvinnurekenda um frumvarp til laga um vinnustaðaskírteini og eftirlit á vinnustöðum, 382. mál.

Félag atvinnurekenda gerir nokkrar athugasemdir við frumvarpið.

Þær eru heistar:

- Frumvarpinu er ekki ætlað að taka til Félags atvinnurekenda en það fellur ekki undir skilgreiningu frumvarpsins á hugtakinu „*heildarsamtök atvinnurekenda*“ samkvæmt greinargerð. Félagið gerir hins vegar ekki sérstaka athugasemd við þá staðreynd.
- Samkvæmt frumvarpinu er ákvörðunarvald um hvaða atvinnugreinar og atvinnurekendur muni falla undir lögin einhliða á hendi fyrrgreindra heildarsamtaka.
- Sú staða gæti því komið upp að framangreindir aðilar ákveði að lögin skuli taka til aðila innan Félags atvinnurekenda. Slíkt er óásættanlegt fyrir félagið enda yrði með því hafið af félaginu vald þess til samningsgerðar og hagsmunagæslu fyrir hönd sinna félagsmanna.
- Félagið telur því nauðsynlegt að kveðið verði á um að lögin taki ekki til þeirra atvinnurekenda sem aðild eiga að félögum eða samtökum atvinnurekenda sem ekki teljast til *heildarsamtaka atvinnurekenda* eins og hugtakið er skilgreint í frumvarpinu.

II. Athugasemdir

Umrætt frumvarp er sérstakt að því leyti að það gerir ráð fyrir að það sé á valdi samningsaðila að ákveða gildissvið laganna innan þess ramma sem þau setja. Frumvarpið gerir þannig ráð fyrir að það sé á hendi aðila vinnumarkaðarins að semja nánar um það í kjarasamningum sínum á milli til hvaða atvinnugreina og starfa innan þeirra lögin muni taka, sbr. 2. mgr. 1. gr. frumvarpsins.

Í greinargerð með frumvarpinu er hugtakið „samtök aðila vinnumarkaðarins“ skilgreint nánar en þar segir að átt sé við heildarsamtök á vinnumarkaði, hvað varðar almennan vinnumarkað falli þar undir Alþýðusamband Íslands (ASÍ) sem heildarsamtök launafólks en Samtök atvinnulífsins (SA) sem heildarsamtök atvinnurekenda. Félag atvinnurekenda eru samtök fyrirtækja og fer félagið með samningsumboð fyrir sína félagsmenn. Í krafti þess umboðs gerir félagið, fyrir hönd sinna félagsmanna, kjarasamninga m.a. við VR, Rafiðnaðarsamband Íslands, Félag bókagerðarmanna og Félag lyfjafræðinga. Af fyrrgreindu er hins vegar ljóst að frumvarpinu er ekki ætlað að taka til Félags atvinnurekenda.

Félagið gerir ekki athugasemdir við þá staðreynd að það muni ekki koma til með að falla undir gildissvið laganna ef frumvarpið verður að lögum. Hins vegar telur félagið nauðsynlegt að í frumvarpinu verði nánar kveðið á um stöðu þeirra atvinnurekenda á almennum vinnumarkaði sem ekki eiga aðild að SA en eiga engu að síður aðild að samtökum atvinnurekenda. Leggur félagið til að um framangreint verði sett sérstakt ákvæði þannig að skýrt sé að aðilar á almennum vinnumarkaði sem aðild eiga að öðrum samtökum en SA falli utan gildissviðs laganna.

Framangreind tillaga er sprottin upp frá þeirri staðreynd að samkvæmt frumvarpinu er ákvörðunarvald um hvaða atvinnugreinar og störf innan þeirra á almennum vinnumarkaði lögin taki til, einhliða og að öllu leyti á hendi ASÍ og SA. Vegna þessa gæti sú staða komið upp að framangreindir aðilar ákveði að lögin skuli taka til fyrirtækja innan Félags atvinnurekenda auk þess sem að þeim verður veitt vald til þess að taka ákvarðanir um réttindi og skyldur fyrirtækja innan Félags atvinnurekenda. Slíkt yrði óásættanlegt enda kæmi Félag atvinnurekenda þar hvergi að ákvörðuninni en jafnframt vegna þess að gildissviði frumvarpsins er ekki ætlað að ná til félagsins.

Að mati Félags atvinnurekenda er af framangreindu ljóst að nauðsynlegt er að setja um það sérstakt ákvæði í frumvarpið að það taki ekki til atvinnurekenda á almennum vinnumarkaði sem aðilar eru að öðrum samtökum atvinnurekenda en SA. Að öðrum kosti er mögulegt að vegið yrði að sjálfstæði félagsins með því að taka af því valdið til að ráða málefnum sínum sjálfst en ákvarðanir félagsins er ávallt teknar með hagsmunum félagsmanna að leiðarljósi.

Þannig yrði sú staða jafnframt möguleg að samningaréttur og samningsumboð Félags atvinnurekenda teldist í raun sniðgengið og framselt öðrum. Það væri jafnframt brot á 74. gr. stjórnarskrár lýðveldisins Íslands nr. 33/1944 um félagafrelsi ef atvinnurekendur sem aðild eiga að Félagi atvinnurekenda yrðu látnir sæta því að lúta tilteknum reglum vegna

einhlíða ákvörðunar samtaka sem þeir eiga ekki aðild að en ekki þess félags sem þeir hafa kosið að tilheyra. Má segja að slíkir atvinnurekendur yrðu nauðbeygðir til þess að gerast aðili að SA ef þeir réttilega kjósa að vera aðilar að félagi sem er bært til að ráða samningum sínum sjálfst og standa vörð um hagsmuni félagsmanna sinna við slíka ákvarðanatöku sem um ræðir. Það fer auk þess nokkuð nærri jafnræðisreglu 65. gr. stjórnarskrárinnar að Alþingi setji lög þess efnis að einu félagi sé heimilt að ráða málefnum annars jafn setts félags.

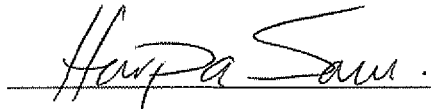
Félag atvinnurekenda fer þess á leit við nefndina að hún taki mið af því sem félagið leggur til og óskar eftir að nefndin geri nauðsynlegar breytingar á frumvarpinu í takt við það.

Að öðru leyti gerir Félag atvinnurekenda ekki athugasemdir við umrætt frumvarp.

III. Annað

Að lokum áskilur Félag atvinnurekenda sér rétt til að koma frekari athugasemdum á framfæri á síðari stigum. Félagið lýsir sig jafnframt reiðubúið til að funda um efnið sé þess óskað.

Virðingarfyllst,

Harpa Samúelsdóttir lögfræðingur
f.h. Páls Rúnars M. Kristjánssonar hdl.